

2022/11

DRICĀNU ZIŅAS

NR.4

NOVEMBRIS - PATEICĪBU MĒNESIS!

Novembri vienmēr uzskata par drūmu, skumju mēnesi. Šogad DRICĀNIEM tas bijis notikumiem un pateicībām bagātīgs!

18. novembra pasākumā Dricānu pagasta pārvalde apbalvoja :

Zigrīdu Gailumi par aktīvu, ilggadīgu darbību un ieguldījumu tautsaimniecības attīstībā Dricānu pagastā;

Skaidrīti Strodi par ieguldījumu izglītības procesa attīstībā Dricānu pagastā;

Guntu Kazuševu par ieguldījumu izglītības procesa attīstībā Dricānu pagastā;

Genovefu Jonāni par aktīvu darbību un sociālā darba procesa nodrošināšanu Dricānu pagastā;

Santu Sosinu par ieguldījumu pirmsskolas izglītības procesa attīstībā Dricānu pagastā;

Zinaīdu Gabrāni par aktīvu darbību un ieguldījumu izglītības procesa nodrošināšanā Dricānu pagastā;

Anitu Laizāni par aktīvu darbību un ieguldījumu izglītības procesa nodrošināšanā Dricānu pagastā;

Ināru Orlovu par aktīvu darbību un ieguldījumu izglītības un kultūras dzīves dažādošanā.

Zigrīda Gailume. Vai izzūdošas profesijas pārstāve?

Šogad Latvijas valsts

104.gadadienā

ZIGRĪDA GAILUME

saņēma Rēzeknes novada

augstāko apbalvojumu –

Atzinības rakstu

(ekonomika un tautsaimniecība)

Zigrīda Gailume, dzimusi Grudinska, uzsāka savas darbības gaitas veterinārā profesijā 1982.gada 3.aprīlī padomju saimniecībā "Dricēni" pēc Bebrenes sovhoztehnikuma beigšanas. Šogad apritēja jau 40 gadi, kopš Zigrīda strādā šajā profesijā un vēl ar pateicību atceras savus kolēģus "Dricānu" saimniecībā. Jautāta, vai veterinārā profesija viņai bija jau bērnības sapnis, Zigrīda atbild, ka jā, jo kopā ar sešiem brāļiem vecāku saimniecībā ganījusi gan govīs, gan kopusi rukšus, aitas, vistas, pīles u.c. mājdzīvniekus, ko viņai arī paticis darīt. Tā kopā ar draudzeni pēc Atašienes vidusskolas beigšanas, devušās uz Daugavpils rajona Bebreni apgūt veterinārā profesiju, kur izveidojusies 32 studentu grupu. Uz šo brīdi, mainoties laikiem, profesijai uzticīgi palikuši vairs tikai 6 kursabiedri, tostarp, arī Zigrīda. Zigrīdai vienmēr ir paticis arī sports - Dricānu jaunajā sporta zālē pirms pāris gadiem viņa aktīvi pavadīja brīvo laiku. Varbūt, ja nebūtu veterinārārste, būtu sporta skolotāja!

Jau daudzus gadus Zigrīdai Gailumei ir veterinārā privātprakse un viņas aprūpē ir gan Dricānu pagasta, gan kaimiņu pagastu lielie un mazie četrkājainie draugi gandrīz 160 saimniecībās. Zigrīda ir vienmēr neatsverams palīgs lauksaimniekiem, ja lopu ganāmpulkā ir saslimis kāds lopiņš, gotiņai vai aitiņai ir gadījušās smagākas dzemdības. Zigrīda jau pēc lopiņa acīm var pateikt - ir labi, vai nav. Viņa tā arī saka: "Itam lobas acs, dzeivuos!"

Vetārsta darbs ir ļoti smags, kad sākas “sezona”- lopiem dzemdības, govīm piena triekas un citas ligas, Zigrīdai atpūsties nav laika.

Bieži vien nākas mērot ceļu no viena izsaukuma pa taisno uz nākamo un mājās nokļūt vien rīta pusē. Viņa ir vēl viena no retajām vetārstēm, kura ārstē lielos lopus, ne vien kaķīšus un sunīšus. Tāpēc viņas darbu jo īpaši novērtē vietējie lauksaimnieki. Jautāta par to, kā notiek speciālistu mainība šīnī profesijā, Zigrīda atzīst, ka viņas paaudze pamazītēm aiziet pensijā, bet jaunie speciālisti vairāk uzsāk darbu klīnikās un privātpraksēs sīko dzīvnieku ārstēšanā. Latgale arī lielo dzīvnieku paliek arvien mazāk.

Ilgus gadus par palīdzīgu plecu un šoferi blakus Zigrīdai darbojās viņas vīrs Ēvalds, kurš nu jau raugās uz sievas ikdienu no mākoņa maliņas. Tagad fiziski un morāli smagais darbs ir jāveic vienai pašai. Vienmēr gatavībā tiek turēta soma ar medikamentiem un speciālo apģērbu. Zigrīda ir viena no Dricānu pagasta pozitīvākajām personām. Katrā mājā, kur ir vai kādreiz ir bijuši mājdzīvnieki, viņu mīļi sauc par Zigu. Jebkurā diennakts laikā viņa vienmēr steidzas palīgā. Atsaucība, iejūtība pret dzīvnieka mokām un sapratne par saimnieku raižēm ir vien maza daļa no viņas pozitīvajām īpašībām.

Vienmēr smaidīga, vienmēr apjautājas kā iet. Atmiņā vienmēr tiek turēti radu bērni un vienkārši pagasta iedzīvotāju vārdi un notikumi. Pozitīvisma iemiesojums, neskatoties uz dzīves likstām un ķibelēm. Un jāpiebilst, ka Zigrīda cep visgaršīgākos speķa pīrādziņus un vāra žagariņus no rauga mīklas - tāpat vien, ja sagribas pašai, kā arī lai uzcienu kaimiņus!

P.S. Jāpiezīmē, ka jau 2020.gada 27.jūnijā Zigrīda Gailume no Latvijas Veterinārstu biedrības valdes saņēmusi apbalvojumu—*sudraba skalpeli Nr.295*.

Lai veselība Tev, Zigrīda!

Diāna Saksone, Ināra Orlova

SKOLOTĀJS - SIMTGADNIEKS !

2022.gada 25. novembrī savu 100 gadu jubileju svinēja dricānietis, ilg-gadējs Dricānu vidusskolas fizikultūras skolotājs Kazimirs Sperga. Jubilāru nozīmīgajā dzīves jubilejā devās sveikt Dricānu pagasta pārvaldes pārstāvji – pārvaldes vadītāja Diāna Saksone, komunālās saimniecības pārzinis Ēriks Massals un Dricānu bibliotēkas vadītāja Ināra Orlova, visi trīs bijuši Kazimira Spergas skolēni. Bija patiešām liels prieks satikt savu skolotāju pie labas veselības un možu garā. Skolotājs labprāt aprunājās ar ciemiņiem par agrākiem lai-

kiem, demonstrējot apbrīnojami labu atmiņu un prāta skaidrību. Tik tiešām, nodzīvot 100 gadus nav nekāds joks! Kazimira Spergas dzīves laikā ir notikuši daudzi gan Latvijas, gan pasaules vēsturē svarīgi notikumi. Kazimirs piedzima brīvā Latvijā 1922.gadā, pieredzēja Otro pasaules karu, sava mūža lielu daļu dzīvoja Padomju režīma pārvaldītajā Latvijas PSR, un nu jau vairāk kā 30 gadus dzīvo atkal brīvā Latvijā. Skolotāja vedekla laipni sagaidīja ciemiņus, cienāja ar kūku un kafiju, pie kafijas galda raisījās tik interesantas sarunas! Skolotājam tik daudz stāstu un arī dzīves gudrību, ar ko dalīties! Kazimirs bija vēlīgs un atklāja arī savas ilgdzīves noslēpumu. Viņš teica, ka galvenais esot kustība. Viņš vēl joprojām katru rītu vingrojo. Kazimirs nekad neesot smēķējis un alkoholu nelietojo. Viņš jau 60 gadus. Skolotājs teica, ka sevišķi svarīgi ir dzīvot bez dusmām, būt priecīgam. Esot jābūt tādām humānam, laipnam pret apkārtējiem. Svarīgs esot arī uzturs un fiziskais rādītājs. Skolotājs Kazimirs stāstīja, ka jaunībā strādājis Viļānu vidusskolā un tur pagājušā gadsimta 40.gadu beigās tāda sporta zāle nav bijusi, sporta nodarbības bijušas brīvā dabā- muižas parkā. Mācību stundas garums bijis 90 minūtes, klasē bija 45 audzēkņi. Skolotājam visa diena pagāja ārā nodarbībās, treniņtērpā (saprotams, ka tajos laikos tādas termoveļas un termokostīmu kā mūsdienās nebija), slēpojot katrai klasei līdz! Slēpošana bijis galvenais sporta veids. Tas tad bijis tāds īsts rādītājs – fiziskas aktivitātes svaigā gaisā. Izrādās, ka “mūžīgā eleksīra” recepte ir sen zināmās patiesības – veselīgs dzīvesveids, sportošana un garīgais līdzsvars. Katra paša ziņā, vai viņš savā dzīvē šīs patiesības ievēro un vēlas nodzīvot 100 gadus.

Jautāts - kā nepazaudēt prāta gaismu un vingrumu, Kazimirs atbildēja, ka ir jālasa! Tagad gan vairs palasīt nevarot, jo nav tik stipras lupas viņa vāvajai redzei. Bet kādreiz lasījis, gatavojoties stundām, audzināšanas darbam klasē. Viņš uzsver, ka fizikultūra bija arī fiziskā audzināšana, ne vien sportošana, bet arī mācīšana un audzināšanas darbs, kuram bija jāgatavojas.

Kazimirs nav zaudējis arī humora dzirksti, viņa atbildes uz daudzajiem jautājumiem ir gan asprātīgas, gan interesantas. Jautājām, kā viņš varēja sadzīvot ar to domu, ka sieva Stefānija bija viņa priekšniece skolā – mācību pārzine un vēlāk arī direktore? Kazimirs atbildēja ar noteiktību balsī: “Es ieņēmu pamatstāju”. Mājās gan bijis citādāk, noteicējs bijis pats!

Kazimira Spergas mūžs nav bijis viegls – ir bijuši vairāki likteņa sitieni, vēl nesen viņš smagi cīnījās ar Covid-19 slimību, tomēr ir uzvarējis un izdzīvojis, droši vien tāpēc, ka nekad nepadevās un nedusmojās! Tik mierīgs un nosvērts, uzticīgs savai profesijai un filosofijai par kustību un veselīgu dzīvesveidu. Šī tik tiešām bija iedvesmojoša tikšanās. Kazimirs var būt lepns gan par savu nodzīvoto mūžu un ieguldījumu jaunās paaudzes audzināšanas darbā, gan ar sava dēla un mazbērnu un arī mazmazbērnu sasniegumiem profesionālajā jomā. Kazimirs Sperga ir dzīvs piemērs mums visiem, ka uzturot savu veselību un fizisko formu ikdienā, ir iespējams sasniegt 100 gadu vecumu un būt veselam ne tikai miesā, bet arī garā!

Diāna Saksons

P.s. Vairāk par Kazimiru Spergu var izlasīt intervijā, kas publicēta 2022.gada 8.novembrī laikrakstā “Rēzeknes Vēstis”, intervijas autore Aleksandra Elksne-Pavlovska, arī Kazimira kādreizējā skolniece.

Iedzīvotāju konsultatīvā padome ir sabiedriski aktīvu cilvēku grupa, kas pārstāv pagasta iedzīvotāju intereses un darbojas uz brīvprātības principiem, kā arī veido sabiedrisko domu pagastā. Tās mērķis ir aktivizēt dialogu starp iedzīvotājiem un pašvaldību, tādējādi veicinot viedokļu apmaiņu par novadam un pagastam aktuāliem jautājumiem.

2022.gada 14.decembrī plkst.18.00
aicinām iedzīvotājus uz sapulci Dricānu
kultūras namā, lai izvirzītu iedzīvotāju
konsultatīvās padomes pārstāvjus.

DECEMBRA PASĀKUMI DRICĀNU KULTŪRAS NAMĀ

- * **16.12.plkst. 16:30** Lielās egles iedegšana ar Rūķu saimi, Salaveča pasta nodaļas atklāšana. Rotaļu programma bērniem un vecākiem, tēja, piparkūkas;
- * **17.12.plkst.13:00** Andra Pelša lugas „Komēta nāk” izrāde, autora jubilejas retrospekcija. Ieeja bez maksas;
- * Pirmsziemassvētku laikā Rūķu saime solās apstaigāt namus un pagalmus, novērtēt jūsu gatavību svētkiem. Ziemassvētku vecītis grib redzēt, kā tiek gaidīts!
- * **26.12.plkst. 15:00** Ziemassvētku eglīte pirmsskolas bērniem ” Ziemassvētku rūķu piedzīvojumi Ķepu patruļā ”.

Informāciju sagatavoja
KN vadītāja Sarmīte Stepiņa

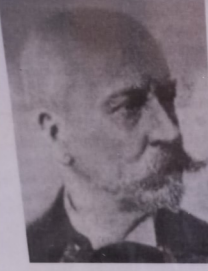
VĒL VAR PASPĒT APLŪKOT DIVAS IZSTĀDES BIBLIOTĒKĀ

Tieši 18.novembrī

Gustavam Manteifelim—190 !

Atnāciet, pāršķirstiet viņa veidoto krāšņo albumu „Terra Mariana. 1186-1888”, ko 1888.gadā dāvanā saņēma Romas pāvests Leo XIII priesterības 50.jubilejā.

2014.gadā tika izdots tūkstotis samazināta izmēra faksimilizdevumu, kas sastāv no diviem sējumiem— vienā skatāms vizuāls materiāls, otrā sniegti zinātniski komentāri.

Gustavam Manteifelim - 190

Publicists, vēsturnieks, etnogrāfs, folklorists un izdevējs.

Dzimis 1832. gada 18. novembrī Dricānu muižā pārpoļotu vācu muižnieku ģimenē. Pirmo izglītību ieguvis mājās labu ārzemju mājskolotāju vadībā, iemācoties franču, vācu, latīņu, poļu valodas, apgūstot klavieraspēli, kompozīcijas teoriju un praksi. Tālāk mācījies Jelgavas ģimnāzijā un studējis tieslietas Tērbatas universitātē, kuru beidzis ar uzslavu, iegūstot 1859. gadā tieslietu maģistra grādu. Pēc studiju beigšanas viņš dažus gadus ceļojis, bet nav ziņu par šo ceļojumu mērķi. No 1863. gada Gustavs Manteifelis dzīvojis Rīgā un bijis ierēdnis Iekšlietu ministrijā un citos valsts dienestos, bet bieži uzturējies arī savās muižās Latgalē. Šajā laikā no 1862.-1871.gadam izdots Manteifeļa kalendārs "*Inflantu zemes laika grāmota aba kalenders*", kas bija pirmais un vienīgais regulāri iznākūšais izdevums *latgalešu rakstu valodā* 19. gadsimtā, iespiests drukas aizlieguma laikā, tāpēc izdevējs maksājis sodu. Kalendārs bijis populārs tautā, rūpīgi sastādīts, ilustrēts, bagāts ar praktiskiem padomiem lauksaimniecībā, mājturībā, medicīnā.

Gustava Manteifeļa interešu lokā ietilpušas daudzas mākslas un zinātnes nozares - jau minētā folklorā, tautas tradīcijas, vēsture un baznīcas vēsture, māksla, literatūra (ieskaitot bibliogrāfiju), mūzika, kompozīcija, valodniecība, etnogrāfija. Viņš sacerējis un komponējis arī reliģiska satura dziesmas. Viņam tiek pieskaitīta tāda Latgalē populāra un katrā latgalešu ģimenē 20. gs. pirmajā pusē dziedāta baznīcas dziesma kā "Krissim nyu ceļus mes pazemeigi" u.c. Liela daļa no viņa atstātā mantojuma ir garīga satura rakstniecībā. Viņš ir sakārtojis un izdevis lūgšanu grāmatu "Pilneiga grāmota Lyugszonu..."(1868), svēto rakstu izlasi "Nūtikšonas Biblijas" (1860), "Krysta ceļš", "Kolpošona par maja mēnesi".

No 1888. gada Manteifelis bijis Krakovas zinātņu akadēmijas Mākslas vēstures pētniecības komisijas loceklis. 1889. gadā viņam pasniegts Leipcigas etnogrāfiskā muzeja goda diploms par atbalstu folkloras pētniecībā. Viņš piedalījies un uzstājies daudzos zinātniskos kongresos Polijā.

DRICĀNU ZIŅAS

Adrese: Dricānu pagasta
bibliotēka

Tālrunis: 23115550

Modesta Līpenīša piemiņas izstādi augusta mēnesī organizēja sabiedriskā labuma organizācija „Maziča”. Patlaban ar biedrības gādību bibliotēkā var apskatīt foto no Līpenīšu ģimenes un citu piederīgo arhīva. Viens otrs izstādes vērotājs priecājas, ka fotogrāfijās atradis sevi vai skolasbiedrus!

